

VIA SAGRA FUQ L-GHOLJA T'GHAMMAR

**b'riflessjonijiet dwar iż-żwieġ u l-familja
miktuba minn Mons Isqof Mario Grech**

Djoċesi ta' Għawdex
2011

RANDAN 2011

Barka tal-ahhar:

Celebrant:

Il-Mulej maghkom.
U miegħek ukoll.

Iberikkom Alla li jista' kollox: il-Missier u l-Iben u l-Ispirtu s-Santu.
Ammen.

Morru fil-paċi ta' Kristu.
Inrodu ħajr lil Alla.

TALB TAL-BIDU

Kant: Stabat Mater

Wieqfa kienet imbikkija
l-Omm hdejn Binha fit-tbatija
fuq salib imdendel.

Ta' din l-Omm il-qalb maqsuma
F'dak l-imrar, bl-uġiġ mitmuma
nifed sejf fin-niket.

Ċel: Fl-isem tal-Missier u tal-Iben u tal-Ispirtu s-Santu.

Pop: *Ammen.*

Ċel: Il-Mulej maghkom.

Pop: *U miegħek ukoll.*

Celebrant:

Huti għezież,
f'dan iż-żmien qaddis tar-Randan,
ejjew nitfgħu l-harsa tagħna fuq Kristu,
il-maħbub fidil tal-Knisja, l-għarusa tiegħu,
li għaliha xerred demmu fuq is-Salib,
biex iqaddisha u jnaddafha fil-ħasil tal-ilma u tal-kelma,
u biex iressaqha quddiemu, din il-Knisja,
sabiha, bla tebgħa, bla tikmix, bla għajb,
u b'xejn minn dan, imma qaddisa
u bla tmaqdir minn ħadd.

Nitolbuh il-grazzja,
bl-interċessjoni tal-Madonna Ta' Pinu,
Omm u Sultana tal-familji,
biex iħares u jsaħħaħ fl-għaqda dejjiema tal-imħabba

il-mizzewġin kollha,
speċjalment f'dan iż-żmien ta' prova
li minnu għaddejja l-familja Maltija.

Pawsa ta' skiet

Kant: Kyrie eleison. Kriste eleison. Kyrie eleison.

Celebrant:

Ejjew, ħuti,
nimxu fuq il-passi tal-Imghallem tagħna Ġesù
fit-triq tal-akbar imħabba,
u flimkien mal-Vergni Mbierka
nissieħbu miegħu fit-tbatijiet tiegħu
waqt li nitolbu għall-familji tagħna.

Kant: Stabat Mater

Kemm tbatija f'qalb muġuġha
Liema dwejjaq li jifniha
Hasset l-Omm imbierka.

X'weggħa ġarrbet u x'kefrija
Meta ratu fit-tbatija
l-Omm lil Binha, Alla.

Qalb kull bniedem thoss għaliha
Lil Omm Kristu u tibkiha
X'hin taraha f'dil-ħasra.

li jkunu bazi soda għas-soċjetà. Int għarraftna wkoll li s-soċjetà tagħna, bħal kull soċjetà oħra, mhix hielsa mid-dizorjentament spiritwali li jista' jhedded l-identità tal-poplu tagħna. Għalhekk, flimkien miegħek, nitolbu l-interċessjoni tal-Madonna Ta' Pinu, Sultana tal-Familja, sabiex il-familji kollha Maltin u Ghawdxin ikunu dak il-post li fih is-soċjetà tkun tista' tiffirma u ggedded il-valuri tal-Vangelu li huma l-wirt prezzjuż tal-poplu tagħna.

Għin lir-rgħajja tal-Knisja ħalli fil-katekezi tagħhom jgħinu liż-żgħażaġh ihejju ruħhom sewwa għaż-żwieġ. Ieqaf ma' dawk kollha li huma responsabbli mill-gid komuni biex jirrispettaw u jgħinu l-ħajja tal-familja b'ligijiet għaqlin u prudenti, u jirrifjutaw bħala perikoluż għal gid tas-soċjetà dak kollu li jista' jinjora u jwarrab fil-ġenb il-pjan ta' Alla għall-familja u jnaqqas ir-rispett għar-rigal tal-ħajja umana.

Ammen.

Barka Sagramentali.

Radd il-hajr.

Ikun imbierka Alla.
Imbierka l-Isem Imqaddes tiegħu.
Imbierka Ġesù Kristu, veru Alla u veru bniedem.
Imbierka l-Isem ta' Ġesù .
Imbierka l-Qalb Imqaddsa tiegħu.
Imbierka id-Demm għażiż tiegħu.
Imbierka Ġesù fis-Santissmu Sagrament ta' l-artal.
Imbierka l-Ispirtu s-Santu Paraklitu.
Imbierka l-kbira Omma alla, Marija Santissima.
Imbierka l-Imqaddsa u Immakulta Kuncizzjoni tagħha.
Imbierka it-Tluġh gloriuż tagħha fis-sema.
Imbierka l-Isem ta' Marija, Vergni u Omm.
Imbierka San Ġużepp, għarus kastissmu tagħha.
Imbierka Alla fl-angli u l-qaddisin kollha tiegħu.

GHELUQ – BARKA SAGRAMENTALI

Celebrant:

Huti għezież,
wara li mxejna din it-triq tas-Salib
u, flimkien ma' Marija tlabna għall-familji tagħna,
ejjew inħarsu lejn il-Papa Ġwanni Pawlu II, li dalwaqt se jiġi
ddikjarat beatu, u niftakru fil-kliem li kien ħallielna favur il-familja
Maltija meta qaddes quddiem is-Santwarju tal-Maddonna Ta' Pinu.

TALBA LILL-BEATU ĠWANNI PAWLU II (Ispirata mill-omelija li kien għamel fis-Santwarju Ta' Pinu fis-26 ta' Mejju 1990)

O Beatu Ġwanni Pawlu II, li ġejt fi gżiritna u qaddist fis-Santwarju
tal-Madonna Ta' Pinu, hawn quddiem Ġesù nitolbu l-interċessjoni
tiegħek biex tieqaf u ssaħħaħ l-familji tagħna. Nagħmlu tagħna t-
talba li int kont ressaqt f'riġlejn il-Verġni Mbierka Ta' Pinu.

Aghmel li fi hdan il-familji tagħna jithegġeg dejjem iktar l-ispirtu ta'
talb, u b'att ta' umiltà il-familji jroddu ħajr lil Alla tal-hwejjeg kbar
li għamel magħhom. Nitolbuk tghin lill-familji tagħna biex jibqgħu
shaħ fil-vokazzjoni li fdalhom Ġesù. Aghmel li l-familji tagħna
jkollhom dejjem il-kuraġġ li jpoġġu t-tama, il-ħtigijiet u l-problemi
tagħhom f'riġlejn il-Verġni mbierka. Flimkien mal-ġenituri tal-
familji tagħna, nitolbuk għall-ulied ta' din il-gżira biex jikbru dejjem
iktar fil-ħajja ġdida li reivew fil-Magħmudija, u aħna bhala wlied
nitolbuk għall-ġenituri kollha tagħna biex jghinuna nsiru qaddisin.

O Beatu Ġwanni Pawlu II, aħna qegħdin nagħrfu kemm kliem
kien wiehed profetiku. Int quddiem is-Santwarju Ta' Pinu staqsejt
jekk il-familji Maltin u Ghawdxin għadhomx kapaċi jilqgħu l-isfida

L-EWWEL STAZZJON Ġesù jagħmel l-Aħhar Ikla mad-dixxipli tiegħu

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 22,19-20)

Mbagħad ha l-hobz, radd il-ħajr, qasmu, newwilhulhom u qal: “Dan
hu ġismi li jingħata għalikom; aghmlu dan b'tifkira tiegħi”. Hekk
ukoll wara l-ikla ha l-kalċi u qal: “Dan il-kalċi huwa l-Patt il-Ġdid
b'demmi, id-demmi li jixxerred għalikom”.

Meditazzjoni:

Mulej, meta narak flimkien mad-dixxipli madwar il-mejda, jiġini li
nistaqsi lil dik il-mejda tixhidli x'gara dakinhar tal-Aħhar Ċena meta
inti habbejt lill-bniedem sal-aħhar billi tajt ġismek bhala ikel u
demmek bhala xorb. Għalik din il-mejda tal-Aħhar Ċena kienet l-
okkazjoni biex stajt isseddaq l-għaqda fost id-dixxipli u hegġigħom
biex jibqgħu flimkien.

Din il-mejda fil-kamra ta' fuq tfakkarni fil-“mejda” li hemm f'kull
dar li madwarha tingabar il-familja tagħna. Min jista' jobsor x'qatt
jistgħu jghidu dawn l-imwejjed kieku kellhom jitekellmu? Huma
xhieda ta' diskors li jaqsam il-qlub, kemm ghax fuqhom tfawwar l-
imħabba reċiproka tal-ġenituri u tal-ulied, kif ukoll meta jghaddi
minn fuqhom kliem offensiv u daqqiet tal-ponn frott ir-rabja!

Ieqaf mal-familji tagħna, Ġesù, biex jibqgħu jiltaqgħu madwar il-
mejda; biex huma jfittxu l-mejda biex jieklu flimkien u mhux jieklu
lil xulxin.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Mara Ewkaristika, aghmel li l-familji tagħna jingabru flimkien madwar il-mejda, mhux biss fi djarhom biex jaqsmu l-imħabba u l-ikel ta' kuljum, imma wkoll madwar il-mejda ewkaristika, biex jimtlew bl-ikel ta' Ibnek li jsahhaħ l-imħabba u l-għaqda ta' bejniethom. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Ġesù Tieghi

Ġesù tieghi, rasek l-għażiża
Min niggizlek b'dak ix-xewk?

**Kienu l-hafna dnubiet tieghi:
Ġesù twajjeb, ahfer u henn.**

Ġesù tieghi, min kellu l-ħila
Jerfa' idu fuq ħaddejek? **Rit.**

Ġesù tieghi, ġismek imqaddes
Min bla ħniena ħaqar sħiħ? **Rit.**

Ġesù tieghi, min mar għabbiekk
Salib aħrax fuq spallejk? **Rit.**

Bis-salib fit-triq wennisni,
u b'mewt Ibnek, Omm, ħarisni,
Żommni sħiħ fil-grazzja.

Meta jmut dal-ġisem fqajjar,
aghmel int li jien nittajjar
lejn is-sebħ tal-Ġenna. Amen

Kebbes f'qalbi nar ta' mhabba,
la thalliha qatt tittabba'
imhabbti għal Kristu.

Omm qaddisa, isma' talbi:
dawk il-pjagi qeghedli f'qalbi
t'Ibnek Ġesù msallab.

Aqsam miegħi dit-tbatija
għal Ġesù, li mhabba fija
xerred demmu kollu.

Hdejn Ġesù nibki dnuvieti,
fis-salib nara htijiet
sakemm ngħix dil-ħajja.

Kemm nixtieqni nibqa' miegħek
mas-salib, u fid-dmugh tiegħek
nissieheb minn qalbi.

Vergni mbierka, Omm qalbiena,
uri miegħi din il-ħniena,
biex inhoss l-indiema.

Mewt Ġesù qeghedli quddiem
fuq il-pjagi jkun biss kliemi
u l-Passjoni tiegħu.

Ġagħalni nhoss il-pjagi fija,
is-salib u kull tbatija,
u nissaffa b'Demmu.

Vergni mbierka, ieqaf miegħi
f'Jum il-Ħaqq, biex fit-tmiem tiegħi
fin-nar qatt nintilef.

IT-TIENI STAZZJON Ġesù jitlob fil-Ġnien taż-Żebbuġ

Mill-Evangēlju skont San Mark:

(Mk 14,35-36)

Mexa kemmxejn 'il quddiem, inxtehet fl-art, u talab li jekk jista' jkun titwarrab minnu dik is-siegha. U qal: "Abbà, Missier, kollox jista' jkun għalik; bieghed minni dan il-kalċi. Izda mhux li rrid jien, imma li trid int".

Meditazzjoni:

Fil-Ġnien taż-Żebbuġ, Ġesù, int kellek quddiemek għazla jekk tixrobx jew le mill-kalċi li ressaqlek il-Missier! Quddiem ir-rieda tal-Missier, inti ma dawwartx wiċċek biex tfendi għal rasek, imma b'ubbidjenza lejha inti lqajt li tagħmel ir-rieda tiegħu anke jekk dan il-kalċi kien morr. Billi ħajtek kollha kienet damma ta' għazliet favur il-Missier, anke issa, minkejja li sibt ruhek waħdek, int ma warrabtx il-kalċi!

Kemm drabi, Ġesù, ahna nsibu ruħna rridu niddeciedu jekk nimxux mal-"loġika" ta' Alla jew skont il-ħsieb tagħna l-bnedmin! Hekk ser ikollna nagħmlu ftit gimghat ohra meta niġu biex nivvutaw favur jew kontra d-divorzju. Ahna nafu li inti trid minna li dak li jgħaqqad Alla, m'għandux jifirdu l-bniedem; imma, minn xi daqqiet, dan il-kalċi huwa morr u naħbtu nċedu għat-tentazzjoni li nwarrbu r-rieda kreattiva tal-Missier biex minflok nagħmlu r-rieda tagħna. Nitolbuk tgħinna biex f'dawn il-mumententi ta' dgħufija, speċjalment meta nsibu ruħna weħidna, ahna niksbu l-qawwa li ntenu: "ikun li trid inti, fis-sema u fl-art".

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Mara li tishar, aghti lill-familji tagħna l-grazzja li jishru ma' Ibnek Ġesù fit-talb biex jissaħħu u jibqgħu sodi fil-waqt tal-prova u, f'ubbidjenza lejn ir-rieda tal-Missier, miegħek u ma' Ibnek ikunu kapaċi jtennu: "Mhux li rrid jien, imma li trid int!". Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Henn ghalija, Henn ghalija

O Ġesù ta' l-akbar ħniena,
Isma' talbi, kun ħanin;
B'soghba kbira qalbi mnikkta
Għal dñubieti wisq kefrin.

**Henn ghalija, henn ghalija,
O Ġesù, zgur qatt ma nżid;
Iżda nhobbok b'qalbi kollha
Hajti kollha jiena rrid.**

Twissijietek kollha mħabba,
B'baħar dija ta' kull gid;
Taħt riglejja rfist bħal kieku
Ma kontx tiegħi Int is-Sid. **Rit.**

Innu: Stabat Mater Dolorosa

Wieqfa kienet, imbikkija,
l-Omm ħdejn Binha
fit-tbatija, fuq salib imdendel.

Ta' din l-Omm il-qalb maqsuma
f'dak l-imrar bl-uġiġħ mitmuma,
nifed sejf in-niket.

Kemm tbatija f'qalb muġuġha,
liema dwejjaq li jifnuha
ħasset l-Omm imbierka!

X'wegħha ġarrbet u x'kefrija
meta ratu fit-tbatija
l-Omm lil Binha, Alla!

Qalb kull bniedem tħoss għaliha
lil Omm Kristu, u kemm tibkiha
x'ħin tarah f'dil-ħasra!

Min ma jħossx id-dwejjaq tagħha
x'ħin ta' Kristu l-Omm jilmahha
f'niket kbir ma' Binha?
Għad-dñubiet tal-poplu l-ħati,
lil Ġesù hi ratu jbati
taħt is-swat bla ħniena.

Rat lil Binha u baqgħet miegħu
f'dak l-imrar tal-mewta tiegħu
waqt li ħarġet ruħu.

Omm u ġhajn ta' mħabba għaliha,
gagħalni nħoss dik it-tbatija,
biex jien nibki miegħek.

Talba:

O Marija, li rajt id-dawl ġdid li żernaq fil-Qawmien ta' Ibnek mill-mewt, aġhti lill-familji tagħna u lill-familji tad-dinja kollha li jibdew iduqu minn issa l-frott tar-rebħa ta' Kristu fuq id-dnub u l-mewt. Ammen.

IT-TIELET STAZZJON
Ġuda jittradixxi lill-Imghallem tieghu

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 22,47-48)

Kif kien għadu jitkellem, waslet gemgħa nies. Quddiem kien hemm dak li jismu Ġuda, wiehed mit-Tnax, u dan resaq lejn Ġesù biex ibusu. Imma Ġesù qallu: “Bewsa għażilt, Ġuda, biex tittradih lil Bin il-bniedem?”.

Meditazzjoni:

Min jaf kemm wegġajt, Mulej, meta libbsuk il-kuruna tax-xewka fuq rasek u meta tawk is-swat! Imma nistħajjel li kienet eħrex il-wegġha li garrabt f'qalbek meta dak li kiel mill-platt tiegħek stess, ittradiek u bidlek ma' tletin biċċa tal-fidda. Lil Ġuda int ħabbejtu, imma hu ma ħabbekx. Inti ridtu miegħek, imma hu telqek. Inti fdajtu, imma hu abbuza mill-fiducja tiegħek fih! Għalih int tajt hajtek, imma hu ta lilek biex ħaseb għal rasu.

Ġesù, għandna miżzewġin li qalbhom maqsuma għax sofrew it-tradiment tal-imħabba. Imġieba adultera ta' xi persuni fiż-żwieġ tfieri l-qlub sinciera ta' żwieġhom, ta' marthom u ta' wliedhom. Dawn il-persuni jhossuhom li ġew ittraduti darbtejn: minn żwieġhom jew marthom u mill-istess soċjetà, li jekk iddahhal id-divorzju tkun qed tippremja lil dawk hatja ta' adulterju billi tatihom il-possibilità li jidhlu għat-tieni żwieġ! Nitolbuk, Ġesù, itfa' l-balzmu fuq dawn il-gerħat.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Xebba dejjem marbuta ma' Alla, għin lill-mizzewġin tagħna biex jibqgħu dejjem fidili għas-sejha tagħhom u għall-imħabba konjugali, u qatt ma jittradixxu lil min wiegħdu mħabbithom għal dejjem, anke meta l-imħabba tgħaddihom mit-tbatija. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Stabat Mater

Min ma jhossx id-dwejjaq tagħha
X'hin ta' Kristu l-Omm jilmagħha
F'niket kbir ma Binha?

Għad-dnubiet ta' ġensu ħati
Lil Ġesù hi ratu jbati
Taħt is-swat bla ħniena.

Rat lil Binha u baqgħet miegħu
f'dak l-imrar tal-mewta tiegħu
waqt li ħarġet ruħu.

L-ERBATAX-IL STAZZJON Ġesù jqum Rebbieh fuq il-mewt

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 24,4-6)

F'daqqa waħda dehrulhom quddiemhom zewġt irġiel libsin ilbies jiddi. In-nisa, mimlijin bil-biża', baxxew għajnejhom lejn l-art; imma dawk qalulhom: "L-ghala qegħdin tfittxuh qalb il-mejtin lil min hu ħaj? Mhuwiex hawn, imma qam".

Meditazzjoni:

B'ħafna qtiegħ il-qalb imxejna miegħek it-triq tal-Kalvarju u rajna l-mewt tibegħlek; imma issa li smajna xhieda ta' min joqgħod fuqha dwar il-qawmien tiegħek, qegħdin naraw li l-mewt m'għandhiex l-aħħar kelma! Mulej, int inawgurajt "rebbiegħa" ġdida għall-umanità u s-sinjali ta' din l-isplużjoni pożittiva mhux biss rajniehom imma ġarrabniehom.

Minkejja din ix-xhieda kollha madwarna, aħna "boloh u tqal biex nemmnu dak kollu li qalu l-profeti" (Lq 24:25). Smajna bil-qawmien tiegħek u r-rebħa tiegħek fuq id-dnub u l-mewt, imma fl-istess waqt imbezzgħa u rridu nibqgħu bil-bibien magħluqa, inhawdu għal rasna anke f'dak li għandu x'jaqsam mat-tfassil tal-ħajja taz-żwieġ u tal-familja. Infatti, meta ż-żwieġ u l-familja jgħaddu mill-faži tal-Kalvarju, inkunu ngħixu taħt id-dell tal-mewt, u l-fehmiet u l-ghazliet tagħna jkollhom riħa ta' mewt!

Għalhekk nitolbuk tkebbsilna l-fidi biex il-ġrajja tal-Qawmien tiegħek tibqa' stampata f'qalbna biex, minkejja li fil-ħajja tal-familja ngħaddu mix-xhur twal u mudlama tax-xitwa, ma nitilfux it-tama li bħalek u miegħek aħna nistgħu ngħibu "rebbiegħa" ġdida u vera għall-familji tagħna u għal pajjiżna.

Talba:

O Marija, prezenti fit-tieg ta' Kana, fejn Ibnek bidel l-ilma f'inbid u hekk sar inbid gdid għall-umanità kollha, agħti lill-miżżewġin kollha tagħna li jiskopru lil Kristu Ibnek bhala l-inbid il-gdid li jtejjeb l-imhabba ta' bejniethom u tal-familji tagħhom. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Hu l-Mulej

Hu l-Mulej, Hu l-Mulej
Huwa qam minn bejn l-imwiet
għax hu l-Mulej
Kull irkobbja tmil,
kull ilsien jistqarr
Ġesù hu l-Mulej.

IR-RABA' STAZZJON
Ġesù kkundannat għall-mewt tas-Salib

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 23,23-25)

Huma b'hafna għajet baqgħu jinsistu u jitolbu li jkun imsallab, sakemm fl-aħħar għaddiet tagħhom. Għalhekk Pilatu qatagħha li jsir kif talbu huma. Telqilhom lil min talbu, jgħifieri lil dak li kien mitfugħ il-ħabs minhabba rewwixta u qtil, u lil Ġesù tahlhom bħalma xtaqu.

Meditazzjoni:

Ġesù, il-poplu ta l-kundanna. L-awtorità pubblika ta' dak iż-żmien, Pilatu, halla f'idejn il-poplu biex jiddecidi jagħzix lilek, bniedem gwejjed li qatt ma għamilt deni lil hadd, jew lil Barabba, raġel kriminali. Fi kliem iehor, lill-poplu Pilatu tah id-dritt li jagħzel – jekk iridx haġa tajba jew haġa ħazina. Imma l-bniedem mhux tassew huwa hieles li jagħzel bejn haġa tajba u oħra ħazina. Ogġett fih innifsu ħazin qatt ma jista' jkun ogġett ta' għażla. Il-bniedem huwa hieles li jagħzel bejn żewġ possibilitajiet, it-tnejn tajbin.

Billi l-mistoqsija li għamel Pilatu ma kienitx korretta, il-poplu lissen il-kundanna! Għinna, Ġesù, biex fi żminijietna, meta qed niġu mitluba infissru l-fehma tagħna dwar in-natura taż-żwieġ, ma naqgħux fl-iżball li nagħtu l-kundanna tal-mewt lill-familja! Bl-għażla tagħna favur żwieġ dejjiemi, aħna nkunu nikkoperaw mat-tajeb għat-tishiħ tal-persuna, taż-żwieġ u tan-nazzjon.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Torri tal-avorju, aghti fehma shiha lill-poplu tagħna biex jibni l-futur ta' pajjiżna fuq is-sod billi jagħzel li jkollu familji mibnija fuq żwieg dejjiemi li ma jinhallx. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Henn ghalija, Henn ghalija

Lilek, għajn tal-hena kollu,
Sid ta' kollox, jien warrabt.
Biex jaħasra biss il-frugħa
Flok tjubitek jien garrabt.

**Henn ghalija, henn ghalija,
O Ġesù, żgur qatt ma nżid;
Iżda nhobbok b'qalbi kollha
Hajti kollha jiena rrid.**

Alla tiegħi jien sammartek
B'qalb wisq kiefra ma' salib;
Waqt li Inti bqajt iżzommni
F'qalbek b'għożza ta' habib. **Rit.**

IT-TLETTAX-IL STAZZJON
Ġesù jiġi midfun f'qabar ġdid

Mill-Evangjelju skont San Ġwann:

(Ġw 19,41-42)

Fejn kienu sallbu lil Ġesù kien hemm gnien, u f'dan il-gnien kien hemm qabar ġdid li fih kienu għadhom ma difnu lil hadd. Hemm qiegħdu lil Ġesù, għax kien Jum it-Thejjija għal-Lhud, u għax il-qabar kien fil-qrib.

Meditazzjoni:

Ġesù, kont int li għidtilna li nbid ġdid jitqiegħed f'damiġġjani ġodda għax inkella l-inbid jifqa' d-damiġġjani qodma tal-ġild u jintilef kemm l-inbid kif ukoll id-damiġġjani. Għalhekk, meta Ġuzeppi u Nikodemu ħadu l-ġisem mejjet tiegħek u poġġewh f'qabar ġdid, huma mxew mal-parir tiegħek. Int "inbid ġdid" li ma stajtx titqiegħed f'qabar qadim. Bħall-inbid f'damiġġjana ġdida li jkompli jiffermenta sakemm isir u jfawwar, u min jixrob minnu jgħix, int bqajt fil-qabar ġdid sa x'hin fl-ewwel jum tal-ġimgħa int hriġt rebbieh fuq il-mewt.

Forsi din hi r-raguni għaliex il-familji tagħna qed isibu ruħhom mingħajr dan l-"inbid ġdid" – għaliex ipoġġuh f'damiġġjani qodma! Il-mizzewġin, il-familji u s-soċjetà tagħna ser jibqgħu ma jistgħux iduqu t-tjubija tal-inbid tiegħek – ser jibqgħu ma jgarrbux il-ferh li ġej minnek, sakemm qlubna jibqgħu "damiġġjani qodma", sakemm ser nibqgħu preġudikati kontra dak kollu li għandu x'jaqsam m'Alla, sakemm moħħna ser jibqa' bħal qabar imdallam li jirrifjuta l-verità li ġejja minnek permezz tal-Knisja tiegħek.

Jekk ikollna qalb ġdida u menti ġdida bħala "depożitu" fejn inqiegħdu lilek, Mulej, allura fina sseħħ dik il-fermentazzjoni li ġġib bidla għall-aħjar fina, fiż-żwigijiet u fil-familji tagħna.

Marija Addolorata, l-imħabba u l-qawwa tiegħek quddiem Kristu mejjet, tkompli tkun ta' ispirazzjoni għall-Knisja fl-azzjoni pastorali mal-familji tagħna.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Omm il-Knisja, dawwal il-mexxejja tal-Knisja biex fuq l-eżempju ta' Ibnek jibqgħu dejjem qrib il-bniedem f'kull ħin, f'kull post u f'kull żmien biex iwasslulu l-imħabba bla qies ta' Ġesù Ibnek Feddej. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Stabat Mater

Vergni mbierka, ieqaf miegħi
F'jum il-ħaqq,
biex fit-tmiem tiegħi
Fin-nar qatt nintilef.

O Ġesù, meta ssejjahli
Tkun l-Omm tiegħek li tiftaħli
Għall-premju ta' dejjem.

Meta jmut il-ħisem tagħna,
Aghme lint li r-ruħ tistagħna
B'dawl u sebh il-ġenna.

IL-ĦAMES STAZZJON
Ġesù jiltaqa' ma' Ommu Marija

Mill-Evangēlju skont San Ġwann:

(Ġw 19,25-27)

Kien hemm wieqfa hdejn is-salib ta' Ġesù ommu, oħt ommu, Marija ta' Kleofa, u Marija ta' Magdala. Mela kif Ġesù lemaħ lil ommu u lid-dixxiplu li kien ihobb wieqaf hdejha, qal lil ommu: "Mara, hawn hu ibnek". Imbagħad qal lid-dixxiplu: "Hawn hi ommok". U minn dak il-ħin id-dixxiplu hadha għandu.

Meditazzjoni:

Ġesù, nixtieqek tgħidli x'kienet tffisser għalik il-preżenza ta' ommok fil-ħajja tiegħek, speċjalment meta, imkisser taħt it-toqol tas-salib, int iltqajt magħha fit-triqtek lejn il-Kalvarju! Nistħajjel li ħarset u kelmet ommok imlewki bil-kuraġġ u l-faraġ li kont teħtieġ f'dawn il-mumentu biex ma waqaftx f'nofs ta' triq! Ma jstax jonqos li l-laqqgħa tiegħek ma' ommok għenitek iġġedded il-motivazzjonijiet tiegħek biex twassal il-missjoni tiegħek sat-tmiem.

Illum ukoll l-ommijiet huma għalina l-aqwa rizorza spiritwali u morali. L-istess nista' ngħid għall-kotra tal-missirijiet. Però huwa fatt li qed joktor in-numru ta' dawk l-ulied li jfittxu lil ommhom jew lil missierhom u ma jsibuhomx għax ikunu telqu l-familja. Għandna tfal li, għalkemm għadhom ċkejknin, huma beżgħana li xi darba għad jidhlu d-dar, jgħajtu lil ommhom jew lil missierhom imma ma jsibuhomx hemm għax ikunu nfirdu! Nafu bi tfal li huma mħawda għax missierhom għandu aktar minn mara waħda u għalhekk l-ulied huma konfużi dwar min tassew hija ommhom! Jekk jidhol id-divorzju dan il-faqar affettiv ser joktor għax ser ikollna aktar ulied imċaħħdin mill-għożża u s-sapport tal-ġenituri.

Ġesù, ieqaf mal-genituri biex ma jcahhdux lil uliedhom mill-wens u l-imhabba li johorġu mill-għaqda u l-imhabba ta' bejniethom.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Sultana tal-familja, li bqajt hdejn Ibnek sal-ahhar mumentu ta' hajtu, agħti lill-mizzewġin kollha li qatt ma jagħmlu għazliet li bihom iwegġġu lil uliedhom billi jkissru r-rabta taż-żwieġ. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Stabat Mater

Omm u għajn ta' mhabba għalija,
geġh'lni nhoss dik it-tbatija
biex jien nibki miegħek.

Kebbes f'qalbi nar ta' mhabba
U thalliha qatt tittabba'
Imhabbti għal Kristu.

Omm qaddisa, isma' talbi:
Dawk il-pjagi qeghedli f'qalbi
T'Ibnek Ġesu msallab.

IT-TNAX-IL STAZZJON Ġesù mejjet imqiegħed fi hdan Ommu Marija

Mill-Ktieb tal-Profeta Ġeremija:

(Ġer 31,16-17)

Dan jgħid il-Mulej: “Zomm leħnek 'il bogħod mill-biki, għajnejk 'il bogħod mid-dmugħ, għax hemm hlas għal taħbitek, oraklu tal-Mulej... Hemm tama għall-gejjieni, oraklu tal-Mulej, uliedek għad jergġu lejn arthom”.

Meditazzjoni:

Ġesù, issa inti mejjet. Il-qalb umana waqfet thoss u thabbat għall-bniedem. Meta kont magħna u fostna, kont tgħaddi minn fostna tfejjaqna u twezinna. Min ser jipprovdi l-inbid lil mizzewġin u l-familji tagħna? Tant thassartna li bkejt għalina. Meta nilmhu l-ġisem mejjet tiegħek f'dirgħajn Ommok Marija, qalbna tinghafas għax “lifniek”.

Imma fil-preżenza ta' Ommok ahna naraw il-Knisja tiegħek, u kif Marija thaddan b'għozza l-ġisem mejjet tiegħek, hekk il-Knisja f'ismek tiftaħ dirgħajha biex tilhaq lil kull bniedem li għandu ġismu kollu pjagi, midrub b'atti vjolenti ta' hutu l-bnedmin, qed jogħtor taħt it-toqol tal-misteru tal-ħażen.

Dan is-sens ta' qadi l-Knisja toffri ukoll, bil-kelma u bil-għemil, lill-mizzewġin u lill-familji li qed jissieltu mal-kultura tal-qerda ta' żminijietna. Infatti l-Knisja ma teħda qatt ixxandar l-Evangelju li fdajtilha int, Mulej, dwar il-ħajja, iż-żwieġ u l-familja. Permezz tas-sagramenti, bil-qawwa tal-grazzja l-Knisja twiežen lill-Insara fl-impenn tagħhom biex jimxu mal-verità li gejjia minnek. Fuq kollox, il-Knisja bix-xieraq “taħli” il-karità tagħha mal-familji, partikularment ma' dawk li, bhalek, Mulej Ġesù, jinsabu bla saħħa jekk mhux ukoll “mejtin”.

Talba:

O Marija, Omm ta' Kristu, li permezz tiegħu ksibna l-ħajja u l-ħajja bil-kotra, aghmel li l-poplu tagħna jibqa' jgħożż il-ħajja u ma jċedi qatt għat-tentazzjoni li, biex ikun bħal pajjizi oħra, jagħzel il-kultura tal-mewt imma jibqa' jgħanni d-don prezzjuż tal-ħajja. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Fik Kristu l-mahfra

Fik Kristu l-mahfra tagħna
Il-ħajja w il-qawmin
Lejk qlubna lejk ħarsitna
Fl-uġiġ tal-mewt f'kull żmien.

U int ukoll O Kristu
Ġarrabt tal-mewt l-uġiġ
fdajt ruġek fi ħdan Alla
waqt ġismek mile u strieh.

Int tilqa' kull tbatija
Bħal ragħaj ħanin ta' ġieħ
U trid li nbatu miegħek
Biex m'Alla ngħixu sħiħ.

IS-SITT STAZZJON
Ġesù jaqa' taht it-toqol tas-Salib

Mill-Ktieb tal-Profeta Iżaija:

(Is 53,3-5)

Kien imzeblaħ u mwarrab mill-bnedmin, bniedem li bata u kien jaf x'inhu l-mard, bħal wieħed li n-nies jaħbu wiċċhom minnu, bniedem imzeblaħ, u aħna xejn ma qisnieh. Izda hu rafa' fuqu l-mard tagħna, tgħabba bin-niket tagħna... Għas-saħħa tagħna waqa' l-kastig fuqu, u bis-swat tiegħu sibna l-fejqan tagħna.

Meditazzjoni:

Ġesù, it-toqol tal-ghuda tas-salib nizlet fuq dahrek. Il-piż għawġek u ġabek ganċ. Fniek u għeżżek. Imma int ma ħrabtx minnu. L-imħabba tiegħek lejn il-Missier u lejn il-bnedmin, tatek qawwa mhux tas-soltu biex taht it-toqol tas-salib ma ċcedix u ma tirtirax.

Għandi f'qalbi dawk il-koppji miżżewġa li qed jerfġu t-toqol tal-ħajja taż-żwieġ u l-familja. Mhux qed nirreferi għat-toqol normali li ġgorr kull koppja u familja, imma qed naħseb f'dawk il-każijiet fejn hemm tbatija kbira u mqita, bħal fil-kas fejn hemm il-vjolenza fid-dar, abbużi sesswali, nuqqas ta' rispettu, infedeltà, faqar, mard serju. Niftakar f'dawk il-koppji mifrudin, partikularment f'dawk li sseparaw u ma jistgħux jerġuħu lura flimkien għax xi hadd minnhom ikun daħal fit-tieni relazzjoni. Dawn u miżżewġin oħrajn mhux biss huma mifluġin u mgħawġa taht it-toqol tal-ħajja, imma xi kultant jintelqu mejta fl-art!

Ġesù, dewwaqna ftit mill-imħabba tiegħek lejn il-Missier u lejn il-familja tagħna biex tqila kemm hija tqila t-tgħabija li qed iġgorr, il-familja tibqa' magħquda flimkien. Int waqajt, imma ma bqajtx taht il-waqgħa! Ieqaf magħna biex bhalek, meta s-salib jaħbat inizzilna mal-

art, insibu l-qawwa biex inqumu u nkomplu t-triq iebna li għandna quddiemna.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Xebba kollok ħniena, wieżen lill-familji tagħna mgħobbija bil-piż tat-tbatija, għinhom meta l-art titriegħed taħt riġlejh, għerfagħhom meta jaqgħu, u zommhom sħaħ sal-aħħar fil-mixja tagħhom wara Ibnek Ġesù. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Ġesù Tieghi

Ġesù tieghi, ġismek imqaddes
Min bla ħniena haqar sħiħ?

**Kienu l-hafna dnubiet tieghi:
Ġesù twajjeb, aħfer u henn.**

Ġesù tieghi, min mar għabbielek
Salib aħrax fuq spallejk? **Rit.**

IL-ĦDAX-IL STAZZJON Ġesù jmut fuq is-salib

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 23,44-46)

Għall-ħabta tas-sitt siegħa waqgħet dalma kbira fuq il-pajjiż kollu sad-disa' siegħa, għax ix-xemx iddallmet. Il-velu tas-santwarju ċcarrat min-nofs. Imbagħad Ġesù għajjat għajta kbira u qal: "Missier, f'idejk jien nerħi ruħi". U kif qal hekk ħarget ruħu.

Meditazzjoni:

Is-salib huwa l-artal tas-sagrificċju fejn int, Ġesù, tajt ħajtek għalina. L-imħabba tiegħek wasslitek biex tissagrifika ħajtek, biex aħna jkollna l-ħajja. Quddiem il-kultura tal-mewt li ħakmet il-moħħ u l-qalb tas-soċjetà ċivili u religjuza ta' żmienek, minn fuq is-salib int inawgurajt ċiviltà ġdida: iċ-ċiviltà tal-ħajja!

Illum aħna donnu aktar imxaqilbin biex nagħmlu għazla favur il-mewt! Misjuqa mill-egoizmi li qed jaħkmuna u mill-kultura tal-pjaċir, biex inħarsu lilna nfusna qed nissagrifikaw il-ħajja tal-oħrajn. Insejna li min jipprova jsalva ħajtu, jitlifha, imma min jitlifha għall-oħrajn, isibha!

Din il-bidla minn favur il-ħajja għal favur il-mewt qed isehħ ukoll fil-familji tagħna, li suppost huma s-santwarju u l-artal tal-ħajja. It-twelid ta' ħajjiet oħra sar razzjonat! Anke jekk b'vuċijiet kemmxejn jinstemgħu, ġie li fil-"pjazez" tlissen kliem favur l-abort. Imbagħad hemm min jixtieq li jara s-siegħa li tingħata s-sentenza tal-mewt liż-żwieġ u l-familja mibnija fuq iż-żwieġ.

Mulej, quddiem poplu "mejjet" li kkundannak għall-mewt, int bqajt favur il-ħajja. Idħol għalina biex quddiem din il-kultura tal-mewt aħna wkoll nibqgħu favur il-ħajja.

Dawn huwa ftit mill-pjagi tal-familji tagħna, Ġesù. Huma wkoll il-pjagi tiegħek għax int hadt fuqek il-ġerhat ta' kull bniedem u ta' kull familja.

Nitolbuk tipprovdi lna ftit balzmu biex dan il-ġisem kollu pjagi ma jarmix irwejjah jintnu imma jfieg.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Sahħa tal-morda, ħares lejn miżżewġin li tkissru u ppruwaw isibu l-mistrieħ u l-imħabba f' relazzjoni ġdida, dewwaqhom id-duwa ta' Ibnek biex qatt ma jaħsbu jew ihossu li huma mwarrba jew abbandunati mill-fejqaq li ħareġ mill-pjagi ta' Ibnek Ġesù. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Ġesù Tieghi

Ġesù tieghi, min dik il-mirra
Ġie jressaqlek ma' xofftejk?

**Kienu l-hafna dñubiet tieghi:
Ġesù twajjeb, ahfer u henn.**

Ġesu tieghi, min għal mewt baġhtek
Biex tinfena fuq salib? **Rit.**

IS-SEBA' STAZZJON Ġesù jiltaqa' man-nisa ta' Ġerusalem

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 23,27-28)

Kotra kbira ta' nies kienet miexja warajh. Fosthom kien hemm xi nisa li bdew iħabbtu fuq sidirhom u jibkuh. Imma Ġesù dar lejhom u qalilhom: "Nisa ta' Ġerusalem, mhux lili ibku, iżda ibku lilkom infuskom u lil uliedkom".

Meditazzjoni:

In-nisa ta' Ġerusalem thassruk meta rawk kollok dmija u mifni taħt it-toqol tas-salib. Ġiethom ħniena minnek. Imma inti appellajtilhom biex jibku lilhom infushom u lil uliedhom għax id-deċiżjoni li hadu kontra tiegħek kienet ser tissarraf f'dannu għalihom infushom u għal uliedhom. Għaliex meta l-bniedem jipprova jeqred lil Alla ikun qed jeqred lilu nnifsu; meta l-bniedem ihott il-pjan t'Alla, ikun ihott id-dinja ta' madwaru. Id-dnub huwa offiża lilek, Mulej, imma huwa offiża wkoll lill-bniedem. Għalhekk lin-nisa ta' Ġerusalem għidtilhom biex jibku mhux tant lilek daqskemm lilhom infushom.

Illum b'dan l-istess kliem, Mulej, trid tgħin lilna li mexjin warajk fit-triq tal-Kalvarju, biex nifthu għajnejna halli ma jkunx tard meta nintebħu li, għalkemm suritek tqanqal ħasra, huwa urgenti li aħna niżnu ftit x'jistgħu jkun l-konsegwenzi negattivi li jgħibu magħhom għazliet li jmorru kontra l-ħsieb u l-kelma tiegħek – imbagħad verament ikollna raġuni biex nibku lilna nfusna u lil uliedna. Dan jista' jigi fl-għazliet li aħna nagħmlu llum dwar iż-żwieġ u l-familja tagħna. Il-bniedem jista' jasal biex iwarrbek meta jigi biex ifassal iż-żwieġ tiegħu; imma meta jagħmel hekk, dan jissarraf f'deni għall-bniedem innifsu.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Tron tal-Gherf, dawwal il-leġizlaturi ta' pajjiżna biex ma jieħdux azzjonijiet li bihom ikissru s-sħuħija tal-familja, u aġitihom l-għerf biex jagħrfu jagħmlu għażliet li bihom jgħinu fit-tishiħ tal-familja Maltija. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Ahfirli Ġesù

Ahfirli Ġesù għax jien inqastek.
Ahfirli Ġesù għax habbejtek tard wisq.

Ahfirli Ġesù għax jien inqastek.
Ahfirli Ġesù għax habbejtek tard wisq. (x2)

L-GHAXAR STAZZJON **Ġesù jiġi msammar mas-salib**

Mill-Evangēlju skont San Luqa:

(Lq 23,32-34)

Kien hemm ukoll tnejn oħra, żewġt irġiel haġja, li hađuhom għall-mewt miegħu. Meta waslu fil-post jgħidulu l-Qorriegħa, sallbuhom hemm, lilu u lill-haġja, wieħed fuq il-lemin tiegħu u l-ieħor fuq ix-xellug. U Ġesù qal: “Missier, ahfrilhom għax ma jafux x’inhuma jagħmlu”.

Meditazzjoni:

Ġesù, ġismek sar pjaga waħda. Ġismek huwa mtertaq! Kienu jonqsu dawn id-daqqiet tal-martell biex l-imsiemer jinfindu dirgħajk u riglejtk biex iwahħluk mas-salib! Kien bla qalb min għamel dawn il-pjagi f'ġismek u f'qalbek!

Il-familja tagħna mhix hielsa minn dawn il-pjagi! Il-familja għandha diversi ġerħat li qed inixxu d-demmi, forsi wkoll uħud minnhom bdew idewdu għax qed jikkankraw.

Għandna mizzewgin li bl-imgiba tagħhom jagħmlu pjaga lil xulxin, bħal meta r-raġel jew il-mara jittradixxu lil xulxin! L-infedeltà hija pjaga li ma tagħlaqx malajr!

Għandna ġenituri li jifthu pjagi lil uliedhom, bħal meta jagħtuhom il-flus f'idejhom u ma jhalluhomx nieqsa minn dak li huwa materjali, imma mbaġhad dawn l-istess ġenituri qatt ma huma preżenti għalihom!

Hemm ulied li għandhom ġerħa fonda għax missierhom jew ommhom abbandunaw il-familja għax fettlilhom li jibdew relazzjoni ġdida ma' persuna oħra!

Meta nnezzgħu ż-żwieġ mil-libsa li tah il-Ħallieq sa mill-bidu, ahna ngibu għeri lill-bniedem. Imċaħhad mill-familja bhala ambjent naturali li joffrilu l-kenn, il-bniedem ma jsibx għata li joffrilu kenn quddiem l-irwiefen keshin tal-ħajja li jafu jxoqqu l-għadam!

Mulej Ġesù, ieqaf mal-familji tagħna biex jibzġu għal-libsa qaddisa li tana l-Missier. U lil dawk li għal xi raġuni jew ohra din il-libsa ċcartitilhom, għinohom biex jiksbu l-ħila kif iħitu u mhux ikatru t-tiċrit tal-libsa taż-żwieġ.

Skiet għar-riflessjoni personali

Talba:

O Marija, Omm l-iżjed nadifa, naddaf il-miżzewġin minn dak kollu li jkerrah u jtebba' l-libsa sabiħa taż-żwieġ, biex il-familji tagħna jibqgħu mlibbsa bil-gmiel tal-imħabba sħiħa u fidila sal-aħħar. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Stabat Mater

Aqsam miegħi dit-tbatija
Għal Ġesù, li mħabba fija
Xerred demmu kollu.

Hdejn Ġesù nibki dñubiet,
fis-salib nara htijiet,
sakemm ngħix dil-ħajja.

Kemm nixtieqni nibqa' miegħek
Mas-salib, u fid-dmugħ tiegħek
Nissieheb minn qalbi.

IT-TMIEN STAZZJON Ġesù mghejjun minn Xmun minn Ċireni

Mill-Evangēlju skont San Mark:

(Mk 15,21-23)

Kien għaddej wiehed, Xmun minn Ċireni, missier Xandru u Rufu, ġej lura mir-raba', u gāghluh jerfghalu s-salib. U wassluh f'post jismu Golgota, li jfisser post il-Qorriegħa. U tawh jixrob inbid imħallat bil-mirra.

Meditazzjoni:

Ġesù, nistħajjel li ħjiek Xmun iċ-Ċirnew meta aċċetta li jgħinek iġġorr l-għuda tas-salib. Miflug kif kont, l-għajnuna li tak Xmun servietek biex stajt timla l-pulmuni bin-nifs biex hekk stajt timxi t-triq kollha.

Aħna grati ħafna lejn dawk il-persuni u l-għaqdiet li b'ħafna generożità joffru li jakkumpanjaw lil dawk il-miżzewġin miflugin bid-diffikultajiet tal-ħajja tal-familja u jgħinuhom ma jitgħaffgux taħt it-toqol tal-piż li jkunu jgħorru.

Ġie li jigrli li l-familja li tkun tielgħa l-Kalvarju ssib ruhha waħidha, taqta' qalbha u titkisser! Għandu jħassibna l-fatt li fi żminijietna, meta għandna ħafna servizzi soċjali, l-akkumpanjament ta' koppji u familji f'diffikultà huwa skars ħafna u l-ftit li għandna thalla f'idejn il-privat u sar jiswa prezz għoli! Konsegwenza ta' dan, ħafna jibqgħu jgħorru s-salib weħidhom bir-riskju li jċedu u jieqfu f'nofs ta' triq.

Mulej, ipprovdilna persuni li ma jibqgħux indifferenti quddiem il-familja li qed tilgħab bejn ħajja u mewt, imma bħaċ-Ċirnew jieqfu biex jgħinu.

Talba:

O Marija, Omm tal-Parir it-Tajjeb, qanqal fost il-poplu tagħna inizjattivi ta' għajnuna u sapport b'risq il-familji, biex meta koppja thoss li qed tiltaqa' mad-diffikultajiet fil-ħajja miżżewġa, hi ssib l-għajnuna biex tkun tista' tirbaħ u tissahħaħ qabel titkisser. Ammen.

Imbierka l-Passjoni u l-mewt ...

Nadurawk, o Ġesù, ...

Kant: Ġesù tieghi

Ġesù tieghi, idejk min nifed
B'dawk l-imsiemer tal-hadid?

**Kienu l-ħafna dñubiet tieghi:
Ġesù twajjeb, ahfer u henn.**

Ġesù tieghi, riglejk min sammar,
Qalbu iebsa, bla ma jhenn? **Rit..**

Mill-Evangēlju skont San Ġwann:

(Ġw 19,23-24)

Wara li sallbu lil Ġesù s-suldati ħadu l-ilbies tiegħu u qasmuh f'erbgħa, sehem lil kull wieħed minnhom. U ħadu wkoll it-tunika; din kienet libsa bla ħjata, minsuġa biċċa waħda minn fuq s'isfel. Ftiehm u bejniethom u qalu: "Ma nqattgħuhie, iżda nitfgħu x-xorti għaliha u lil min tmissu jehodha".

Meditazzjoni:

Ġesù, meta neżżgħuk il-ħwejjeġ mhux biss komplew jumiljawk, imma dehret aktar id-dgħufija tiegħek. Bla ħwejjeġ fuq dak il-ġisem maltrattat, ma kellek xejn x'jilqagħlek u d-daqqiet ħassejthom aktar fuq ġildek. Kif jgħid Isaija, ebda sura ma kellek u ebda ġmiel biex inħarsu lejkw xi sura biex nitgħaxxqu bik (ara Is 53:2).

Ġesù, illum ukoll iż-żwieġ u l-familja qegħdin jiġu mneżżgħa bil-mod il-mod minn dawk il-valuri li jlibbsuhom bil-ġmiel, bħalma huma l-imħabba, il-ġenerożità, ir-rispett, il-maħfra u l-ispirtu ta' saġrificcju. Dan il-proċess ilu għaddej, imma issa qed niġu ttentati biex ineżżgħu ż-żwieġ tagħna minn dik il-libsa li l-ħallieq nisigilu b'zewġ ħajtiet tad-deheb: il-ħajta tal-permanenza u l-ħajta tal-fedeltà.

Meta ż-żwieġ jitnezza' minn din il-libsa ma jibqa' fih ebda sura u ebda ġmiel!

Meta ż-żwieġ jitnezza' minn din il-libsa, huwa jsir ħafna aktar dgħajjef, u ma jkunx jiflaħ għad-daqqiet tal-ħajja u faċli li jaqa' biċċiet!